

SAMOUPRAVA

GLASILO ŽUPANSKE ZVEZE V LJUBLJANI

Štev. 7

Julij 1933

Leto I

R. M.

Zakon o upravnem postopku

(Nadaljevanje)

Dokaz z izvedenci.

Oblastveni organ, ki je poverjen z reševanjem najraznovrstnejših poslov, ni in ne more biti v vseh številnih strokah tako podkovan, da bi mogel vsa vprašanja, ki se pojavljajo, pravilno rešiti s svojim znanjem. Da pa se more proučiti tudi o takih vprašanjih ozir. da more ogled, ki ga je treba v postopanju izvršiti, pravilno opraviti, se more poslužiti izvedencev, t. j. oseb, ki imajo za rešitev dotičnega vprašanja ali za izvršitev ogleda potrebno posebno strokovno izobrazbo.

Za izvedence se morajo v prvi vrsti javiti uradni strokovnjaki, v drugi vrste osebe, ki so javno postavljene, da oddajajo mnenja gotove vrste, n. pr. oblastveno avtorizirani inženjerji in geometri in na zadnje tudi druge sposobne osebe.

Kakor priče, so tudi izvedenci dolžni oddajati strokovna mnenja. Izjeme od te dolžnosti pa so pri njih še širše kot pri pričah. Tako se mora izvedenec, ki je javni, državni, banovinski ali občinski uslužbenec, oprostiti dolžnosti tudi takrat, kadar mu njegov predpostavljeni iz službenih ozir. prepove opravljati izvedeniški posel, kadar je s posebno določbo oproščen od tega ali če nastopi pri njem kakšen razlog, ki upravnega organa izključuje od poslovanja v dotični zadevi (§§ 15 in sl.). Izvedenec, ki ni uradna oseba, se da končno odkloniti, če se verjetno izkaže, da nima potrebnega strokovnega znanja.

Predno prične izvedenec, ki ni uradna oseba, poslovati, se mora zapriseči. Način, kako se to izvrši, je v glavnem tak kakor v sodnem postopanju. Prisega pa ne opravljajo oni neuradni izvedenci, ki so že napravili prisego, ko so bili pripuščeni za stalno oddajanje mnenj gotove stroke, kakor so to n. pr. že omenjeni avtorizirani inženjerji in geometri.

Koliko izvedencev naj se v poedinih zadevah pritegne, ni in radi različnosti poslov ne more biti določeno. O tem bo moralo odločiti oblastvo samo od slučaja do slučaja.

Tudi izvedenci morajo, kakor priče, staviti svoje zahteve glede odškodnine za pot in zamudo časa kakor tudi glede nagrade za svoje delo še ko oddajajo izvedeniško mnenje, sicer njihova pravica zapade.

Dokaz z ogledom.

Bolje kot je mogoče to doseči z dokazi po listinah, pričah in celo po izvedencih, si bo moglo oblastvo napraviti pravo sliko o gotovem dejstvu, če se samo prepriča o njem z ogledom. Tak ogled je v mnogih primerih n. pr. po zakonih o gradbah, obrtih, o izkoriščanju vodnih sil in drugih že izrecno predpisan, v drugih pa ga more oblastvo odrediti ali na predlog ali uradoma, če misli na ta način doseči boljši uspeh.

Če se dajo stvari, ki jih je ogledati, prinesli oblastvu, se ogled izvrši pri njem, sicer pa tam, kjer se stvari nahajajo. Važno je pri tem, da mora vsakdo dopustiti, da se ogled opravi, sicer se more k temu prisiliti, na drugi strani pa ima pravico tekom 1 meseca zahtevati, da se mu povrne škoda, ki mu je vsled ogleda nastala in pa da se ne objavijo njegove umetniške, poslovne ali poklicne tajnosti, za katere je kdo seznanl pri ogledu.

Zavarovanje dokazov.

Dokazi niso vedno na razpolago. Priča, ki ve za kakšno važno okolnost, lahko umre, listina ali znak se lahko uničita itd. V takih primerih se mora stališče stranke v postopanju, ki se morda še sploh ni začelo, prav občutno poslabšati. Da se taka škoda za stranke prepreči, je uvedel ZUP v upravno postopanje v sodnem postopanju že znano institucijo zavarovanja dokazov, ki daje možnost, da se dokazi, ki so na razpolago, izvedejo v vsakem stadiju postopanja, pa tudi predno se je začelo. Rezultat poizvedovanja se nato uporabi v postopanju ozir. pri oblastvu shrani zanje, če se še ni začelo.

Kdo nosi stroške za zavarovanje dokazov, v zakonu ni izrecno navedeno, vendar jih bo moral glede na predpis § 168 vsaj začasno trpeti oni, ki je predlagal zavarovanje ali v čegar interesu se to vrši.

Na koncu poglavja o dokazih v § 105 omenjeno p o s r e d n o i z v a j a n j e d o k a z o v, t. j. izvajanje dokazov ne po onem oblastvu, ki vodi postopanje, temveč po kakšnem drugem uprav-

nem oblastvu ali celo po poedinih organih, ni nič drugega, kot posebej naglašena pravica, ki je navedena že v §§ 13 in 14 ZUP o poverjanju uradnega poslovanja drugim oblastvom in o vzajemni pravni pomoči. O tem pa je bilo že govorjeno.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Novi zakon o občinah

(Nadaljevanje)

Nadzor nad občino

Velike in važne izpremembe prinaša novi zakon glede nadzora nad občino. Država nadzoruje občino sedaj v dveh smereh: preprečuje ukrepe občine, s katerimi ta zakon krši ali svoj delokrog prekorači (kar je tudi kršenje zakona), preprečuje pa tudi one ukrepe, ki bi bili škodljivi interesom občine same ali splošnim državnim interesom. V prvem primeru presoja nadzorno oblastvo po zakonu in občina ima možnost tožbe na upravno sodišče, dočim v drugem primeru te možnosti ni, ker presodi nadzorno oblastvo po svobodni oceni, ali je ukrep občine umesten odnosno škodljiv ali ne.

Nadzor vrši država na naslednje tri načine:

1. po tom odobritve izvestnih občinskih ukrepov, za katere je taka odobritev v občinskem ali v drugih zakonih izrečno predpisana in ki postanejo s to odobritvijo šele pravnoveljavni;

2. v rednem inštančnem postopku na pritožbo poedinca, čegar pravica ali interes je bil z ukrepom občine kršen;

3. po službeni dolžnosti v izvrševanju nadzorne oblasti v ožjem pomenu besede, kadar uradoma preprečuje nezakonito ali škodljivo delovanje občine, bodisi da skrbi za to, da do kršitve zakona ali do škode sploh ne pride (preventivne mere) ali da že nastale kršitve obrezuspeši (represivne mere).

ad 1. Odobritev je potrebna za nekatere važnejše odločbe občine, ki jih vse tukaj ni mogoče navesti, ker so vsebovane v najrazličnejših zakonih. Skoro vsak zakon predvideva nekaj takih primerov (večinoma splošnega značaja), o katerih občina sama ne more veljavno odločati in kjer je torej nekako »pod kuratelo«. Ker so ti zakoni iz raznih dob, navajajo tudi razna odobritvena oblastva (deželni zbor in deželni odbor, oblastni odbor, ban itd.), tako da postaja stvar komplicirana. Držati pa se moremo naslednjega načela:

Splošno nadzorno oblastvo nad samoupravnimi kakor tudi nad

državnimi (občeupravnimi) posli občine je sresko načelstvo. Sreski načelnik odobrava vse odobritve potrebne akte občine, kojih odobritev ni izrečno pridržana višjim državnim oblastvom (banu ali ministru). S tem je prešel velik del nadzorstvene pristojnosti bivšega deželnega odbora (oblastnega odbora odnosno banske uprave) na sreskega načelnika. Kjer pa se po starih zakonih za odobritev zahteva deželni zakon ali sankcioniran sklep deželnega zbora, je potreben danes državni zakon, ker nižjih zakonodajnih teles ni.

Navedemo naj le par primerov odobritev, ki so po občinskem zakonu pridržani višjim državnim oblastvom.

Minister odobrava:

občinske proračune z dokladno stopnjo nad 200 % (minister financ),

odborove sklepe o zadolžitvi občine, odsvojitvi občinske imovine in vse sklepe, ki vežejo občinske finance preko dobe, katero trajajo mandat občinskega odbora (Ministra za finance in za notranje posle).

Ban odobrava:

Krajevne uredbe občine,

statut občine (pravila o sistemiziranju službenih mest in o ureditvi uslužbenskih odnošajev),

poslovnik (pravila za poslovanje občinskega odbora),

pravilnike občinskih gospodarskih podjetij,

občinske proračune z dokladno stopnjo pod 200 %,

odreditev obvezne uporabe občinskih naprav.

Ad 2. Glede pritožb smo ločili doslej med posli lastnega in posli prenešenega področja. Pritožbe v prvoimenovanih stvareh so šle od občine na samoupravno oblastvo II. stopnje (deželni odnosno oblastni odbor, v zadnjih letih banska uprava), v drugih pa na sresko načelstvo. Po novem zakonu te ločitve ni več; pritožba gre od občine načeloma v vseh stvareh na sresko načelstvo, in to tako proti odločbam župana, kakor tudi proti odločbam občinskega odbora in občinske uprave ter v državnih in v samoupravnih poslih občine. Edino razlikovanje obstoja v tem, da je treba proti odlokom župana v samoupravnih stvareh vložiti najprej ugovor, ki mu more ugoditi že občinska uprava. Ako občinska uprava ugovoru ne ugotovi, ga predloži občinskemu odboru, proti čegar odločbi je dopustna potem redna priložba na sresko načelstvo. Sreski načelnik ni omejen na presojo zakonitosti izpodbijane odločbe, temveč sme presoditi tudi njeno primernost, kjer odloča po prostem prevdanku.

Ker je po zakonu o občem upravnem postopku dopustna pritožba samo na eno višje upravno oblastvo, je odločba sreskega načelstva dokončna. Proti njej je seveda možna še tožba na upravno sodišče, izvzemši policijsko-kazenske stvari in stvari, v katerih odloča upravno oblastvo po prostem prevdarku.

Malo dvomljiva je pritožbena pot v onih primerih, kjer postane odločba občine pravno veljavna in perfektna šele z odobritvijo državnega nadzornega oblastva. V takih primerih odloča namreč odobritveno oblastvo v prvi stopnji ter bi morala proti njegovi odločbi biti dopustna pritožba na višje upravno oblastvo (§ 114 z. u. p.). Jasnost nam bo tukaj kakor še v mnogih drugih slučajih prineslo upravno sodstvo.

Čisto nova so določila o občinskih odločbah splošnega značaja. To niso mišljene občinske uredbe (abstraktno norme), temveč konkretni upravni akti občine, ki pa niso naslovljeni na poedinca, temveč zadenejo vse občane ali izvestne skupine občanov (točilce, davkoplačevalce, lastnike psov itd.), na primer sklepi občinskega odbora o zadolžitvi, o prodaji občinske imovine, o občinskih davščinah ali o gradnji občinskih naprav. Predvsem se morajo take odločbe razglasiti. Razglašajo se potom afiširanja na občinski deski (občinskem domu) in na krajevno običajni način. Nabiti se morajo najkasneje v treh dneh po sklepu ter ostanejo nabite skozi pet dni; v isti dobi se izvrši običajno razglaševanje po vaseh (oklic pred cerkvijo, razbobnanje itd.). Proti takim odločbam se more pritožiti član občine, ki smatra, da odločba nasprotuje zakonu ali zakonitim odredbam oblastev.

Dobro je, da nam je novi zakon prinesel jasnost v doslej vedno sporno vprašanje, katere sklepe je občina dolžna razglasiti. Toda razglasitvena doba je očitno prekratka; v petih dneh se — zlasti če ni nedelje vmes — v obširni podeželski občini važen sklep ne more dosti temeljito razglasiti.

Tudi je malo čudno, da ima pravico pritožbe le član občine, torej fizična oseba, ki ima v občini domovinstvo, s čemer se izključujejo sedanji »občinski družniki« in delniške, rudarske in druge družbe, ki so običajno največje davkoplačevalke. Novo je tudi, da se more s pritožbo uveljavljati le nezakonitost sklepa, dočim so doslej skoro vse take pritožbe bile naperjene proti neprimernosti ali proti pretežki obremenitvi; saj se zakon z odločbami splošnega značaja le redko krši, pač pa se občina in njeno prebivalstvo z zgrešeno komunalno politiko ali s previsokimi dajatvami lahko spravi v obupen položaj, na kar je občan sedaj brez upliva. Na drugi strani seveda je pa položaj občinske uprave sedaj ugodnejši, ker bo ob primerni uvidevnosti nadzornih oblastev

mogla svoje naloge samostojneje vršiti in je ne bo mogel pri delu vsak kverulant moliti.

V ostalem veljajo za pritožbe proti občinskim odlokom že znane določbe zakona o občem upravnem postopku. Normalni pritožbeni rok je torej 15 dni. Krajši rok (8 dni) daje občinski zakon za ugovor proti odlokom župana v samoupravnih poslih in za pritožbe proti sklepom krajevnega zbora. Rok za vložitev pritožbe pričenja teči z dnem vročitve odloka, pri odločbah splošnega značaja, ki niso naslovljene na poedinca, pa šele po preteku razglasitvene dobe (doslej se je ta doba v pritožbeni rok vštela odnosno se je običajno z njim skladala).

Ad 3. Nadzorstvo v ožjem pomenu besede vrši v pretežni meri tudi sreski načelnik. Le važnejši akti so pridržani banu.

Sreski načelnik ima pravico:

1. da prisostvuje sejam občinskega odbora,
2. da sme vsak čas pregledati poslovanje občinskih organov in uslužbencev ter zahtevati od občine poročila in pojasnila, ki se mu zde potrebna. Vsaj enkrat na leto mora pregledati občinsko blagajno in račune.

S tem je tudi revizija občinskega računovodstva prešla na sreskega načelnika. Kako se bodo revizije v praksi vršile, bo še podrobno odredila kr. banska uprava. Ker sreska načelstva nimajo strokovnih organov, je pričakovati, da bodo revizijske posle opravljali organi banske uprave po zahtevi sreskih načelstev;

3. da mu je občina dolžna predložiti prepis zapisnika vsake seje občinskega odbora. Ta prepis se predloži najkasneje v 8 dneh po seji in sicer stalno, ne šele na posebno zahtevo sreskega načelstva;

4. da zadrži izvršitev sklepa (ustavi ali zistira sklep, prepove izvršitev sklepa) občinskega odbora, s katerim se zakon krši ali delokrog občine prekoračuje;

Proti morebitni zlorabi te pravice je občina dobro zaščitena s tem, da mora sresko načelstvo ustavitve sklepa izvesti z obrazloženo odločbo, proti kateri se občina lahko pritoži na bana, ter da preide ta pritožba avtomatično na upravno sodišče, ako ban odločbe sreskega načelstva ne bi razveljavil. Proti morebitnemu zavlačevanju pa ščitijo prekluzivni roki, v katerih so nadzorna oblastva dolžna odločiti, sicer postane sklep občine pravno-močen. Sreski načelnik in ban imata rok osmih dni, upravno sodišče enega meseca;

5. da s silo (z zakonitimi prisilnimi sredstvi) prepreči izvršitev sklepov občinskega odbora, ki se iz kateregakoli zakonitega raz-

loga ne smejo izvršiti (nimajo predpisane odobritve, so bili razveljavljeni itd.);

6. da izvrši na račun občine one državne posle, ki so bili občini naloženi, jih pa ta ni na njegov poziv ni izvršila;

7. da postavi začasno občinsko upravo, ako je bil občinski odbor po banu razpuščen. V začasno upravo se smejo imenovati le osebe, ki imajo v občini aktivno in pasivno volilno pravico.

Doslej je bilo vedno sporno, kakšne pravice imajo take začasne občinske uprave (gerentstva). Novi zakon jasno omejuje pravice začasne uprave na opravljanje tekočih poslov in ji ne dopušča zadolževanja občine, odsvajanja njene imovine, uvajanja novih davkov ali zvišanja starih in ne nastavljanja stalnih občinskih uslužbencev.

Ban ima pravico:

1. da zadrži izvršitev (ustavi, prepove, zistira) sklepov ter sploh vsake rešitve ali izjave občinskega odbora, občinske uprave in župana, ki je škodljiva važnim občin državnim interesom. Proti banovi odločbi o zistiranju se more občina v 15 dneh pritožiti na ministrstvo notranjih poslov, ki odloča dokončno.

To zistiranje je novo in se napram zistiranju zgoraj pod tč. 4 razlikuje tudi v tem, da gre tu za svobodno oceno kršitev občin interesov, radi česar je tožba na upravno sodišče nedopustna.

2. da odredi občini izvršitev konkretnih samoupravnih poslov, ki bi jih občina po § 76. morala opraviti, jih pa zanemarija. Dočim gre zgoraj pod točko 6. za posle prenešenega področja (državne posle) gre tu za izrazito samoupravne zadeve. Novo za nas je, da more sedaj državno oblastvo uradoma odrejati tudi vsak samoupravni akt, s čemer lahko daleč poseže v občinsko samoupravo. Možna je sicer pritožba na ministrstvo, toda v 8 dneh, torej očitno prekratkem roku, ker se bo v obsežni podeželski občini v tem roku komaj mogla sklicati odborova seja in vložiti pritožba. Tožba na upravno sodišče tudi tu ni mogoča, ker gre za akte prostega prevdarka.

3. da razreši župana, občinsko upravo in občinski odbor ali poedine člane uprave in odbora. Razrešiti more:

a) župana in poedinega odbornika, za katerega se ugotovi, da nima pogojev, ki jih zakon za to funkcijo zahteva;

b) župana in poedine odbornike ali tudi ves odbor, ako svojih poslov ne vrši v redu;

c) župana, celo občinsko upravo ali celi odbor zaradi sklepov, odlokov ali izjav, kojih izvršitev more radi njih splošne škodljivosti zadržati (glej tč. 1.).

Po točkah a) in b) razrešeni se morejo v osmih dneh (kratek

rok!) pritožiti na upravno sodišče, po točki c) razrešeni pa v 15 dneh na ministrstvo notranjih poslov. Če je bil razpuščen celi odbor, se morajo najkasneje v dveh mesecih izvesti nove volitve. Kdor je bil razrešen zato, ker svoje funkcije ni v redu opravljal ali ker je bil na seji govoril in glasoval za predlog, radi katerega je bil odbor razpuščen, pri prvih naslednjih volitvah ne more biti izvoljen.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Dr. A. B.

Cestna policija

(Konec)

V poglavju o snažnosti na javnih ulicah je nova splošna odredba, da mora za snaženje javnih cest, ulic, trgov in nasadov s hodniki in pešpoli vred skrbeti mestna občina. (Zoper to določilo so še pomisleki!) Sledi široko splošno določilo, da je prepovedano vsako dejanje in vsaka opustitev, ki povzroča ponesnaženje v prejšnjem stavku navedenih objektov, ali ogroža zdravstvo.

Osnutek razlikuje notranji in zunanji del mesta, na ta način, da so predpisi glede snažnosti v notranjem delu strožji. Tako je v notranjem delu mesta dovoljeno odvažati fekalije le s posebnim, hermetsko zaprtim vozom; drugod pa mora biti posoda, v kateri se fekalije prevažajo, vsaj nepropustna, zaprta in zunaj osnažena, da je vsako onečiščenje cest in širjenje smradu izključeno. Gnoj se sme odvažati po novem iz mesta le med 23. in 4. uro zjutraj in v vozovih, ki jih je za ta namen odobrila mestna občina. — Vedno ponavljajoče se in nikoli zadovoljivo rešeno vprašanje, kaj naj se počne s smetmi in kuhinjskimi odpadki in kako in kam naj se odvažajo, rešuje osnutek na sledeči način: Smeti, pepel in drugi suhi odpadki se odvažajo z občinskimi vozmi (to bi veljalo za Ljubljano, v drugih mestih se bo dopuščalo še deponiranje v betonskih greznicah). Stranke smejo zaboje in odpadke prenesti pred hišo šele potem, ko smetar naznani prihod, (da ne kopljejo po smeteh psi, mački, kuretnina itd.). — Smeti in drugi odpadki naj se, tako zahteva osnutek v vsakem gospodinjstvu, po možnosti upepelijo in upepeljeni oddajajo smetarju.

Glede kidanja snega se uvaja za hišne posestnike nova dolžnost, da morajo sneg ne le skidati s hodnika, temveč očistiti tudi kadunje in odtočne jarke ob hodniku, da se ob južnem vremenu jarki ne zadelajo in da topeči se sneg ne povzroči poplav.

Posebno pozornost posveča uredba miru na javnih ulicah. Razvoj avtomobilizma, radio, gramofoni so prinesli dovolj novih

hrupov in šumov v cestni promet in cestna policija mora skrbeti, da omeji te šume na znosno in neobhodno potrebno mero. Za to splošno pravilo: Na cestah, trgih in drugih javnih prostorih (n. pr. gostilniških vrtih: kegljanje, veselice!) se mora vzdrževati red in mir. Glasbene produkcije, podoknice, miklavževe obhode, tombole, predpusne sprevođe itd., je mogoče prirediti le s predhodnim dovoljenjem policijskega oblastva. — Igranje gramofonov in radio na ulico je postalo ponekod že prava nadlega, ki predstavlja občutno kaljenje dnevnega in tudi nočnega miru. Zato odreja osnutek: postavljanje gramofonskih in radio-zvočnikov ob javnih ulicah je prepovedano. Če so ti aparati nameščeni na gostilniških in drugih zasebnih vrtovih in dvoriščih, se po 22. uri ne smejo uporabljati. Enako se smejo glasovirji, gramofoni in zvočniki v zasebnih stanovanjih pri odprtih oknih uporabljati samo do 22. ure.

Prodajalci premoga in smetarji ne smejo uporabljati vreščočih piščalk.

Fotografiranje pasantov na cestah, ki se je mestoma razpaslo že do nedopustnega nadlegovanja na sprehajališčih in promenadah, je brez njihovega pristanka prepovedano. Prav tako so zabranjene tudi igre na ulicah (kepanje, žoganje itd.).

V specialnem delu se peča uredba z razmerami v posameznih mestih (Ljubljana, Maribor, Celje, Ptuj) ter izdaja za posamezne kraje veljavne prometne odredbe. Tako registrira za Ljubljano veljavna v raznih raztresenih odredbah policije in mestnega načelstva obsežna določila glede prometa v Tivolskem parku, na ljubljanskem gradu, našteva za vozni promet prepovedane ulice, ter ulice, po katerih je promet samo v eni smeri dovoljen, ali časovno omejen. Množica čakajočih avtomobilov, ki sedaj stoji razstresena brez reda po ulicah, je zahtevala določitev prostorov za njih parkiranje. Izbrane in našteje so v to svrhu številne prostorne in malo prometne ulice v bližini večjih prometnih centrov, važnejših oblastev in zavodov. V dodatek je sprejeto tudi v drugih mestih že izvedena obeležba mest, kjer je dovoljeno prekoračenje prometnih ulic, iztekajočih se v križišča. Prehodi so pred križišči, t. j. pred iztekom glavnih ulic v križišča. (Nikdar na križiščih samih!) ter so označeni z dvema črtama znotraj katerih pešci ulico prekorajijo.

Podobna lokalna določila vsebujejo osnutek tudi za Maribor, Celje in Ptuj.

Kazenski postopek prinaša novost kaznovanja na licu mesta, ki naj služi predvsem v to svrho, da se izvrši kazenska represalija naglo in učinkovito. Taksativno našteje prestopke — v tramvajskem prometu, neredi pri vstopanju in izstopanju, kole-

sarske prestopke, onesnaženje javnih cest, postajanje na hodnikih, poškodovanje naprav, odlaganje snega itd. — sme kaznovati varnostni stražnik, ako zasači storilca na dejanju, ali v službi opazi nedostatke, ki nasprotujejo dotičnim določilom naredbe in ni dvoma glede storilca, z omejeno globo od 5 do 25 Din in sicer na ta način, da izroči stranki kazenski nalog, proti kateremu se kaznovani lahko tekom izvestnega roka (3 dni) pritoži na pristojno oblastvo ali pa takoj plača prisojeno mu globo. Ta novost zahteva precej dobro izšolano, inteligentno osebje pri varnostni straži in discipliniranosti občinstva. Ima pa hkrati veliko prednost, da skrajšuje postopek, razbremenjuje policijsko oblastvo in je mnogo učinkovitejši, kot dosednji dolgotrajni postopek, ki dela s kazenskimi nalogi, katerega prejme stranka često dovolj kasno in občuti po preteku daljšega časa ta način kaznovanja kot nadlegovanje radi že pozabljenih malenkosti.

Ako bi bili izdani ti dve uredbi, katerih glavne oddelke smo v bistvenih točkah obravnavali, na podstavi § 67 zakona o nožranji upravi, bi se morale vse globe, ki bi se na tej podlagi pobrale, v smislu § 70 zakona o nožranji upravi stekati v državni fond. To pa gotovo ne bi bilo pravilno in pravično. Za to bo potreba pač opreti obe naredbi ob uredbo o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih, ki določa v členu 37: »Da se morajo denarne kazni, ki jih na podlagi tega zakona odrede in poberejo občina upravna oblastva, položiti pri državnem oblastvu ter, t. j. pri finančni upravi, kolikor se nanašajo na državne ceste; ostale vsote pa se morajo položiti pri občasnih in občinskih oblastvih, kolikor se nanašajo na občinske ali občinske ceste, ter se morajo vporabljati za vzdrževanje teh cest. Vsota, pobrana za storjeno škodo, pa se odda na isti način in se porabi za popravilo onih cestnih objektov, za katere je bila pobrana.« Na tej podlagi je mogoče doseči, da se stekajo globe v oni sklad, odnosno v sklad onega oblastva, ki cesto vzdržuje.

Razmejitev delokroga med mestnimi občinskimi oblastmi in upravami policij je urejena na ta način, da so za preiskovanje in kaznovanje prekrškov, ki predstavljajo ponesnaženje javnih cest ali objektov na njih in ob njih, poškodovanje raznih naprav itd. pristojna kot dosihdob tudi še nadalje mestna načelstva. Za vse ostale, zlasti varnost osebe in prometa zadevajoče zadeve in prestopke pa policijska uprava.

Oba osnutka, ki smo jih v bistvenih točkah obravnavali v tem sestavu, sta temeljito predelana in pretehtana ter predstavljata v sedanjih obliki za objavo in uveljavljenje dozorel elaborat. Pojavilo se je mnenje, da bi bilo morda dobro strniti obe naredbi v eno, to-

da bržčas bi pri tem izdatno trpela preglednost materije. Obravnavana osnutka sta med tem kot banski uredbi (Službeni list Dravske banovine št. 306/48 in 307/48 iz leta 1933) zagledala beli dan.

Precéj v gornjem sestavu obdelane snovi je tudi v definitivni redakciji ostalo neizpremenjene. Med važnejšimi izpremembami pa bi bilo omeniti zlasti to, da je kompetenca Mestnega načelstva v Ljubljani v cestno-policijskih zadevah popolnoma ukinjena (dasi sloni na zakonu, to je na Občinskem redu ljubljanskem). — Tudi so občine občutno prizadete z določbo, da se globe iz cestno-policijskih prestopkov stekajo v državno blagajno, kar je smiselno v opreki s temeljno, za vso državo veljavno normo (Uredbo o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih, Uradni list št. 273/63 iz leta 1929), ki predpisuje, da se morajo iz cestno-policijskih prestopkov nabrane globe stekati v blagajno onih oblastev, ki ceste vzdržujejo.

K uredbam se morda o priliki še povrnemo.

Iz Županske zveze v Ljubljani

Vsem županstvom Dravske banovine.

Od dravske finančne direkcije — odsek za neposredne davke — smo prejeli sledeče pojasnilo:

Pri reševanju prošenj za davčne olajšave pri novih zgradbah po členu 37/II zakona o neposrednih davkih se je opazilo, da nekatere občine pri izdavanju gradbenih in uporabnih dovoljenj ne postopajo po predpisih taksnega zakona.

Z ozirom na-to se izda sledeče pojasnilo:

I. Prošnja za izdajo gradbenega dovoljenja podlega taksi po tarifni postavki 1 taksnega zakona v znesku 5.— Din, stavbno dovoljenje pa taksi Din 20.— po tarifni postavki 5 taksnega zakona, v kolikor ni lozadevno odrejena posebna višja taksa. Ta višja taksa je predvidena v tarifni postavki 259. taksnega zakona v točki 1, ki se glasi:

»Za gradbeno dovoljenje za gradnjo zgradb pridobitnega značaja v vaseh, kakor tudi za gradbeno dovoljenje za gradnjo vaških zgradb z več kot enim nadstropje (§ 131. gradbenega zakona) Din 30.—.«

Taksa za gradbeno dovoljenje mora biti prilepljena in predpisno uničena na dovoljenju samem. V dovoljenju pa mora biti označeno:

»Taksa 20.— Din po tarifni postavki 5 plačana v kolkih ter predpisno uničena na tem dovoljenju.«

II. Odobritev stavbnega načrta in sicer vsak posamezen izvod podlega taksi 10.— Din po tarifni postavki 43 taksnega zakona, če ni odrejena posebna višja taksa. Višja taksa za odobritev stavbnega načrta je predvidena v tarifni postavki 259. taksnega zakona v točkah 4 in 5, ki se glasita sledeče:

»4. Za odobritev projekta za gradnjo občinskih zgradb pridobitnega značaja kakor tudi privatnih zgradb, namenjenih javni rabi (§§ 84. in 87. gradbenega zakona), se plačuje od vsakega prostorskega kubičnega metra zgradbe Din 0:50.

5. Za odobritev projektov za vsa dela, s katerimi se izpremene konstruktivni deli, zunanost in velikost zgradb, kakor tudi njih namemba (§§ 84. in 87. gradbenega zakona), se plačuje polovica takse iz točke 4 te tarifne postavke.«

III. Taksa za uporabno dovoljenje znaša 20.— Din po tarifni postavki 5. taksnega zakona in jo je prilepiti ter predpisno uničiti na dovoljenju samem.

Vloga za izdajo uporabnega dovoljenja pa podlega taksi po tar. postavki 263. taksnega zakona, ki se glasi:

»Za vsako zahtevo tehničnega pregleda, kadar naj se nova zgradba izroči kot izdelana ali obstoječa kot preurejena ali popravljena, začasno ali stalno (da se kolavdira ali superkolavdira), se plačuje:

- a) pri zgradbah, katerih pogodbeni vrednost poslov znaša do 10.000 Din . . . . . Din 20,—;
- b) pri zgradbah, katerih pogodbeni vrednost poslov znaša do 100.000 Din . . . . . „ 50,—;
- c) za vsakih nadaljnjih, če tudi le začelih 100.00 Din . . . . . „ 50,—.

Vsak, kdor prosi za uporabno dovoljenje, mora na podlagi pojasnila ministrstva financ, oddelka za davke z dne 12. decembra 1932, štef. 75.821, izdanega po členu 43. taksnega zakona v svoji prošnji navesti vrednost zgradbe ter svojo prošnjo kolkovati po tarifni postavki 263. taksnega zakona. Komisija, ki pregleda zgradbo, pa se mora preveriti, da li odgovarja naznačena vrednost resnični vrednosti zgradbe in v slučaju, da se je premalo plačalo na taksi, zahtevati doplačilo takse.

V uporabnem dovoljenju mora biti razvidno:

»Taksa 20,— Din po tarifni postavki 5. plačana v kolkih in predpisno uničena na temu dovoljenju.

Taksa po tarifni postavki 263. taksnega zakona v znesku ..... Din je plačana v kolkih ter prilepljena in predpisno uničena na vlogi za tehnični pregled zgradbe.«

Kralj. banska uprava dravske banovine je izdala pod II. No 10463/8 sledečo okrožnico:

Vsem županstvom.

Z razpisom z dne 2. avgusta 1932 II. No 14919/1 je dala kraljevska banska uprava podrobna navodila za izvršitev novega trošarinskega zakona z dne 18. aprila 1932, Službeni list št. 337/33, ki je bil prinesel bistvene izpremembe v način pobiranja trošarin od vina in žganja. Sledeč smotru zakona, da se omili huda vinogradniška kriza je v III. poglavju razpisa (»Olajšave in oprostitve«) med drugim odredila, da se od vina, ki ga prejme konsument neposredno od vinogradnika v množinah nad 50 litrov naenkrat (na debelo), ne pobere nobena trošarina, torej tudi ne občinska trošarina v občini konzuma.

Ob koncu preteklega računskega leta pa se je pokazalo, da so občine z novim trošarinskim zakonom utpele večje izgube, nego so bile pričakovane, ter da gre dober del teh izgub poleg ukinjene prometne kontrole na gornjo oprostitve, ki se je v veliki meri zlorabljala za fihotapstvo, krošnjarenje in druge nedovoljene manipulacije z alkoholnimi pijačami ter znatno otežila kontrolo nad konzumom teh pijač.

Ker je v večini občin nastala potreba, da dovoljene ji finančne vire izkoristi do skrajnega, preklicujem zgoraj navedeno odredbo in prepuščam ureditev tega, po zakonu neurejenega vprašanja občinam samim. Po svoji uvidevnosti in po finančnih prilikah občine naj občinski odbor sklene, ali bo pobirala občina trošarino od vsega, v njenem območju povžitega vina in žganja, ali pa bo trošarine oprostila one količine, ki jih dobavi producent neposredno konzumentu (seveda na debelo).

Sklep občinskega odbora je na običajni način razglasiti ter o njem obvestiti pristojni oddelek finančne kontrole. Paziti je na zadosno razglasitev, da bo prebivalstvo na jasnem.

Ako sklene občina, da bo pobirala občinsko trošarino od vsega vina, se smiselno seveda izpremenijo tudi nekačera druga navodila tukajšnjega razpisa z dne 2. avgusta 1932 II. No 14919/1 (v trošarinskih obveznikih, prijavah in kaznih). Kaj je treba izpremeniti, je jasno že iz stvari same; opozarjam le na to, da se raztegne prijavna dolžnost tudi na privatnike, ki prejmejo vino na debelo neposredno od vinogradnika, ter da naslane za nje prijavna in plačilna obveznost že s trenutkom, ko se vino v občino vnese (vkleli). Tudi to bo temeljito razglasiti, da ne bo nepotrebnih trenj z obvezniki.

V vsakem primeru pa ostane še dalje oproščeno občinske trošarine vino lastnega pridelka, ki ga potroši vinogradnik v isti občini za svoj dom, dalje prevžitkarsko, bersko in mašno vino v predpisanih maksimalnih količinah.

Vprašanja in odgovori

Vprašanje: V občini imamo neko občinsko cesto, ki bi jo deloma radi preložili. Preloženi cestni kos bi prepustili mejašu, ki bi odstopil v zameno svoj svet, potreben za preložitev. Ali je to mogoče?

Odgovor: Da. § 1. zakona o izpremembi in dopolnitvi zakona o samoupravnih cestah z dne 31. decembra 1930, Službeni list št. 17/99 iz leta 1931 pravi: »Glavno smer trase za izvedbo novih in preložitvev obstoječih, kakor tudi elemente za izdelavo in sestavo načrtov odobravajo: za banovinske ceste I. reda minister za gradbe, za banovinske ceste II. razreda in občinske pa ban.« Iz tega izvira, da je za preložitev občinske ceste potrebna odobritev bana.

Vprašanje: Prosim, da blagovolite pojasniti, če in kdaj se bodo vršili tečajji za občinske tajnike.

Odgovor: Za sedaj ni v Dravski banovini še ničesar ukrenjeno za prirejanje tečajev oziroma šol za občinske tajnike (uradnike). Če in kdaj se bodo te tečajji vršili, odredi kraljevska banska uprava, ki ima pravico po § 91. novega občinskega zakona prirejati take tečaje. Vendar pa je treba, da izda še prej minister za notranje posle uredbo o teh tečajih.

Ko zadeva dozori, bomo v Samoupravi o pravem času o tem poročali.

Vprašanje: Tuji državljan, Slovenec po rodu, ki biva že več let v naši občini, je prosil za jugoslovansko državljanstvo. Dobil je z odločbo, da je pristojen v našo občino. Občina pa mu ni zagotovila sprejema v domovinsko zvezo, če si pridobi državljanstvo. Pojasnite, ali je občina dolžna priznati novemu državljanu domovinstvo oziroma, ali je proti tej odločbi mogoča priložba?

Odgovor: Pritožba bi bila neosnovana. § 12. zakona o državljanstvu določa, da si morejo dobiti tuji državljani slovenske narodnosti jugoslovansko državljanstvo, če imajo v zakonu predpisane pogoje. Takim tujim državljanom, ki so bili rojeni ali ki stanujejo vsaj tri leta v občini na ozemlju Jugoslavije ni treba, da si priskrbijo zagotovilo domače občine za sprejem v domovinsko zvezo. S pridobitvijo državljanstva si pridobijo namreč tudi domovinstvo v občini, kjer so rojeni ali kjer stanujejo. Občina torej o takih slučajih ne more niti priiti do tega, da bi izrazila svojo voljo.

Vprašanje: Imamo parcelo, na kateri se nahaja šolsko poslopje, ki je svojčas služilo za madžarski otroški vrtec. Kot lastnik te parcele je v zemljiški knjigi vknjižen »municipij železne županije«. Radi bi vedeli, kdo je sedaj dejanski lastnik te parcele in kako bi dosegli, da se ta parcela prepiše na ime naše šolske občine.

Odgovor: Po zakonskem členu XXI. iz leta 1886 o municipijih sličijo madžarski municipiji bivšim deželnim odborom oziroma zborom, županije pa bivšim deželam. Imovina bivših dežel na ozemlju bivše avstro-ogrske države je po mirovnih pogodbah prešla prvotno v državno upravo. — Po členu 322. finančnega zakona za leto 1927/1928, Uradni list z dne 26. aprila 1927, št. 45/184 pa je prešla ta imovina v last bivših oblastnih samouprav. Po členu 28. uredbe o ugotovitvi imovine, načinu uprave in budžetiranju banovin, o likvidaciji imovinskih razmerij dosedanjih sreskih in oblastnih samouprav, Uradni list z dne 8. novembra 1929, št. 112/447 pa je prešla imovina bivših oblastnih samouprav na banovine. Parcela, ki jo omenjate, je torej prešla na podlagi navedenih zakonitih določil sprva v last bivše mariborske oblastne samouprave, po njeni ukinitvi pa na Dravsko banovino, ki je sedaj dejanska lastnica te parcele. — Če hočete torej, da se lastništvo do te parcele vpiše v zemljiški knjigi na ime šolske občine, obrnite se na kraljevsko bansko upravo v Ljubljani. Svoji vlogi priložite tudi izvleček iz zemljiške knjige.

Vprašanje: Opravlja službo občinskega tajnika v občini B. V službeni pogodbi je rečeno, da je služba prve tri mesece začasna, postane potem pa stalna, ako eden izmed obeh pogodbenikov ne odpove pogodbi 15 dni pred potekom tretjega poskusnega meseca. — To se ni zgodilo, radi tega sem smatral, da je postala moja nastavitvev stalna. — Zadnji dan tretjega poskusnega

meseca, to je 14 dni po v pogodbi določenem roku, se mi je pa dostavil odlok, s katerim mi občina službo odpoveduje. Prosim pojasnila, kaj naj ukrenem v varstvo svojih pravic. Ali naj se pritožim na bansko upravo?

Odgovor: Vaše službeno razmerje z občino je povsem zasebnopravne narave. Radi tega spada spor o tem pred rednega sodnika in ne pred upravno oblastvo. Predstavka na kraljevsko bansko upravo bi bila le informativnega značaja, ni pa neumestna, ker bi kraljevska banska uprava po presoji dejanskega položaja mogoče odsvetovala občini pravdo in priporočila mirno poravnavo. V meritorno rešitev spora pa bi se kraljevska banska uprava ne mogla spustiti.

Vprašanje: Imamo občinskega tajnika, ki ga nameravamo nastavitvi s posebno službeno pogodbo. Prosim pojasnila, ali in kako mora biti kolektivna službena pogodba in kdo mora kolektivino plačati.

Odgovor: Za kolektiviranje službenih pogodb samoupravnih, torej tudi občinskih, nameščencev veljajo še predpisi tarifne postavke 40. avstrijskega pristojbinskega zakona iz leta 1850. Po tej tarifni postavki znaša taksa 1% letnega pogojenega zneska. Taksa se plača v kolekih, ki se prilepijo na pogodbo. Takso plača pogodbeni nameščenec.

Vprašanje: Naša občina je sicer po imenu trg, prebivalci pa so po večini poljedelci, ki se živijo izključno s kmetijstvom. Davčna uprava terja od teh kmetovalcev, naj plačajo zgradarino od svojih hiš. Mislimo pa, da so ti kot kmetijski posestniki zgradarino prosti. Prosim pojasnila, ali je zahteva davčne uprave pravilna.

Odgovor: Člen 32. zakona o neposrednih davkih, točka 15., določa, da so zgradarino proste zgradbe, ki služijo izključno kmetovalcem in njih delavcem za prebivanje po vaseh in selskih občinah, prav tako pa zgradbe, ki služijo istemu namenu, a sloje izven okolišja mest, trgov in krajev, proglašanih za javna zdravilišča. Po tem določilo torej poljedelci vaše občine, ki je trg, niso oproščeni zgradarine.

Vprašanje: Občina je kupila neko stavbo, v kateri ima tudi več zasebnih strank svoja stanovanja. Stranke bodo ostale še nadalje v posloplju kot najemniki stanovanj. Ali je občina dolžna s strankami skleniti najemne pogodbe in plačevati predpisane takse?

Odgovor: Da. Po tarifni postavki 14. taksnega zakona se plačuje za pogodbe ali listine o najemu zgradb, stanovanj in lokalov po velikosti letne najemnine posebna taksa, ki se stopnjuje. Najnižja taksa je Din 10.—. To takso morajo plačati vsi lastniki stanovanj in lokalov, torej tudi občine, ki oddajajo stanovanja zasebnim strankam v najem.

Vprašanje: Pri nas podpisujejo navadno vsi občinski odborniki zapisnike sej občinskega odbora. Pripečilo pa se je, da nekateri odborniki nočejo podpisati zapisnika zadnje seje. Pojasnite, ali je odbornik dolžan po zakonu podpisati zapisnik one seje, pri kateri je bil navzoč in kdaj je zapisnik pravilno podpisan.

Odgovor: Po § 44. občinskega reda za bivšo Štajersko, ki velja še sedaj za vas, podpisujejo zapisnik sej občinskega odbora predsednik seje (župan ali njegov namestnik), dva občinska odbornika (ki sta bila pri seji navzoča in ki ju običajno določi predsednik ob početku seje) ter zapisnikar. Ni torej treba, da podpišejo zapisnik vsi pri seji navzoči odborniki. — Po 68. novega občinskega zakona, ki dobi obvezno moč za vse občine (tazen mest z lastnim statutom) v državi dne 13. junija 1933, pa je zapisnik pravilno podpisan, ako ga podpiše predsednik seje, večina navzočin občinskih odbornikov in zapisnikar. Na to razliko bo treba paziti.

Vprašanje: Naš občinski odbor si ni na jasnem, kdo je dolžan sestaviti občinski zaključni račun: župan, blagajnik ali tajnik. Prosim pojasnila.

Odgovor: Po veljavnih predpisih sta župan kot naredbodajalec in občinski blagajnik ona činitelja, ki vršita računsko in blagajniško službo občine, iz tega izvira, da sta tudi ona dva dolžna položiti računski zaključek kot odgovorna računodajnika, ki jima je znan ves denarni in materialni promet občine. Posebno je pa blagajnik dolžan priskrbeti vse računске priloge, ki so

sestavni del zaključnega računa. Tajnik torej ne more odgovarjati za stvarno pravilnost računa, pač pa je njegova samo ob sebi razumljiva dolžnost skrbeti, da se pravilno sestavljeni občinski zaključni računi ob pravem času predložijo krajevni kontroli.

Vprašanje: Občina je prišla v spor z neko stranko radi motenja posesti. Stranka toži občino pred okrajnim sodiščem. Ali je mogoče, da bi občino zastopala v tem sporu finančna prokuratura?

Odgovor: Ne. Predvsem je treba ugotoviti, da v Jugoslaviji nimamo več finančnih prokuratur, temveč državna pravobranilstva. Za dravsko banovino ima državno pravobranilstvo svoj sedež v Ljubljani. Po § 9. zakona o organizaciji finančne uprave je dolžnost državnih pravobranilcev, da zastopajo državo v njenih imovinsko pravnih odnošajih iz kakršnekoli pravne stroke pred rednimi in posebnimi sodišči in oblastvi itd. Občin torej državna pravobranilstva ne zastopajo.

—Gč.

Razsodbe upravnega sodišča

1. Upravno sodišče v Celju je pod števil. A 164/31/8 z dne 30. decembra 1931, na tožbo mestne občine zoper odločbo sreskega načelstva v A z dne 5. junija 1931, št. 3395/1, glede domovinstva B razsodilo tako-le:

Tožba se zavrne radi neosnovanosti.

Razlogi.

Dne 27. novembra 1856 v C rojeni in v D pristojni B je dne 7. februarja t. l. na osnovi § 2 domovinske novele iz leta 1896 zase, za ženo Marijo in otroke prosil za sprejem v občinsko zvezo mestne občine A, ker biva od leta 1899 nepretrgoma v A. Občinski odbor občine A je prosilcu odrekel sprejem v domovinsko zvezo, ker omenjeni zakon ne velja na ozemlju, kjer je bil B dotlej pristojen in si torej prosilec kot pripadnik občine D ni mogel pridobiti v kraju, kjer velja zakon od 5. decembra 1896 avstrijski drž. zak. št. 222 o ureditvi domovinskih odnošajev. Zoper ta odlok se je B pritožil na sresko načelstvo v A, ki je z rešitvijo od 5. junija 1931, No 3395/1, pritožbi deloma ugodilo in odločilo, da se ima B zajedno z ženo in tremi nedoletnimi otroci sprejeti v občinsko zvezo A.

Proti tej rešitvi sreskega načelstva, ki je bila dostavljena občini A dne 9. junija 1931, je le-ta dne 7. julija 1931 in torej v odprtem roku vložila tožbo na upravno sodišče. V tej tožbi navaja tožiteljica, da toženo upravno oblastvo v osporavanem upravnem aktu zakona ni pravilno uporabilo, kajti na ozemlju bivše Hrvaške z Zagrebom velja povsem drug zakon o domovinstvu nego v Sloveniji in v Sloveniji veljavnega domovinskega zakona iz leta 1896 se morejo koristiti le oni jugoslovanski državljani, ki so pristojni v občino, za katero velja zakon iz leta 1896.

Upravno sodišče je pri presoji tožbe nastopno prevdarjalo:

Po § 2 odstavek 1. zakona od 5. decembra 1896, s katerim se izpreminjajo določbe zakona od 3. decembra 1863 o ureditvi domovinskih odnošajev, občina bivališča ne sme odreči izrečnega sprejema v domovinsko zvezo tistemu avstrijskemu državljanu, ki je po pridobitvi samoupravnosti skozi 10 let, preden je prosil za domovinsko pravico, prostovoljno in nepretrgoma prebival v občini. Jasno je, da je izza ustanovitve države Srbov, Hrvatov in Slovencev, t. j. sedanje kraljevine Jugoslavije pogoj avstrijskega državljanstva odpadel. Gre pa sedaj za vprašanje, ali je treba izraz »avstrijski državljan« kratkomalo nadomestiti z izrazom »jugoslovanski državljan« ali pa z izrazom »pripadnik« take jugoslovanske občine, za katero velja domovinski zakon iz leta 1896. Upravno sodišče je naziranja, da na ozemlju veljavnosti tega domovinskega zakona občina bivališča ne sme odreči izrečnega sprejema v domovinsko zvezo nobenemu jugoslovanskemu državljanu, ki izpolni ostale pogoje, in to brez ozira, ali je bil dohčnik doslej pristojen v občino, nahajajočo se v območju tega domovinskega zakona ali ne. K temu tolmačenju sili upravno sodišče činjenica, da si po § 5. tega zakona zadobijo ob pogojih, določenih v § 2, pravico do zagotovitve sprejema v domovinsko zvezo tudi tuji državljani, torej osebe, ki gotovo niso niso

bile pristojne v taki občini, za katero je veljal ta zakon. V takem slučaju je sprejem zadobil moč šele takrat, kadar je dohčnik pridobil avstrijsko državljanstvo. Po državnem preobratu je torej bilo potrebno, da si je prosilec pridobil jugoslovansko državljanstvo. Ako pa je kateremukoli tujemu državljanu mogoče, da si za slučaj pridobitve našega državljanstva zadobi ob ostalih pogojih § 2. domovinskega zakona iz leta 1896. domovinstvo v občini bivališča, tembolj mora to veljati za osebo, ki je že jugoslovanski državljan, najsi je doslej bil pristojen tudi v tako občino, za katero domovinski zakon iz leta 1896 ne velja. Iz navedenih razlogov je moralo upravno sodišče tožbo zavrniti radi nesnovanosti.

2. Upravno sodišče je z odlokom od 16. septembra 1931 štev. A 197/31 čl. 24. zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih z dne 17. maja 1922, Službene Novine št. 111, takoj v nejavni seji, ne da bi pozvalo stranke, zavrnilo dne 22. julija 1931 vloženo tožbo A, zoper odločbo mestnega načelstva v B z dne 12. junija 1931, štev. 4862/1929, glede ograje pred hišo.

Odlok se opira na nastopni razlog:

S pozivom od 9. avgusta 1929 štev. 4862, je mestni magistrat v B pozval A, da odstrani ograjo, s katero je pred svojo hišo zagradil del parcele, ki je javna last. Zoper ta poziv se je A pritožil na občinski odbor mesta B, češ da omenjeni svet ni nikdar spadal k cesti, nego je privatna lastnina hišnega lastnika. Na osnovi sklepa občinske uprave od 29. januarja 1931 je mestno načelstvo B s pozivom od 12. junija 1931 št. 4862/1929 vnovič pozvalo A, da omejeno ograjo odstrani in da glede doličnega sveta prizna mestni občini lastnino.

Zoper ta poziv, ki je bil A dostavljen dne 23. junija 1931, je le-ta dne 22. julija 1931 in torej v odprtem roku vložil tožbo na upravno sodišče. V tej tožbi navaja tožitelji, da toženo upravno oblastvo v osporavem upravnem aktu ni pravilno uporabilo zakona in da je predhodni upravni postopek bil nedostaten, kajti

1. mestna občina B sploh ni bila kompetentna izdati omenjena dva odloka, ker spada po zemljiški mapi sporni svet k ulici, a to upravlja okrajni zastop, odnosno sreski cestni odbor v B;

2. tožitelj je z uživanjem preko 40 let priposesstvoval ograjeni sporni svet;

3. tožena občina se ni ozirala na dokazne predloge glede priposesstvovanja;

4. osporavani odlok ni rešil pritožbe proti prvemu odloku in sploh ni izrekel, če tej pritožbi ugoditi ali jo zavrne.

Upravno sodišče je moralo to tožbo kračkomalo z odlokom zavrniti radi nedopustnosti. Po čl. 19 točka 1 zakona o upravnih sodiščih tožba na upravno sodišče ni dopustna v stvareh, ki spadajo v pristojnost rednih sodišč, a po čl. 24. točka 1. je take tožbe zavrniti z odlokom, ne da bi se pozvale stranke. V danem primeru pa gre za stvar, ki spada v pristojnost rednih sodišč. Gotovo so le upravna oblastva kompetentna, odločati o tem, ali je kakšna cesta javna cesta. Tudi vprašanje o tem, ali je cesta privatna, je le navidezno pravnopravnega značaja, dejanski pa je javnopravne prirode in istovetno z vprašanjem, ali je cesta javna t. j. ali je na pravičen način postala javna in ali se ni morda pozneje s pravičnim sklepom opustila. Istotako so pač le upravna oblastva kompetentna, odločati o vprašanju, katero zemljišče spada k cestišču in služi za potrebe ceste. Vsa ta vprašanja pa nimajo ničesar skupnega z vprašanjem lastnine ali pravnopravnih služnosti. Pri predmetnem sporu ne gre za vprašanje spada li svet, ki je v zemljiški knjigi zarisani koš del parcele št. 522 kat. obč. Mesto B v vogalu med parcelama št. 193 in št. 281, še k cestišču prejšnje D in sedaj E ulice, nego gre za vprašanje, ali je mestna občina B lastnica omenjenega vogalnega sveta ali ne in ali sme iz tega naslova zahtevati odstranitev ograje in izredno priznanje lastnine mestni občini. O takem vprašanju pa odloča le redno sodišče.

Vrhu tega pa oba poziva mestne občine B sploh nista nikakršna avtoritativna odloka mestne občine, nego le izjavi te občine, ki svojo zahtevo opira na zatrjevano privatno lastništvo, ne pa na kakšen javnopravni predpis. Poziv občinske uprave torej sploh ni nikakršen upravni akt.

Mimogrede bodi še omenjeno, da se je tožitelj pritožil proti osporavnemu pozivu mestne občine B tudi na kr. bansko upravo in da je kr. banska uprava pritožbo istotako zavrnila iz razloga, ker gre za civilni pravni spor.